

UPRAWNIENIA OSÓB Z LEKKIM STOPNIEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Ulgi w komunikacji

▪ Komunikacja międzymiastowa

Osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności nie mają zniżek przy zakupie biletów na przejazdy PKP i PKS. Wyjątek stanowi młodzież w wieku od 16 do 24 lat oraz studenci niepełnosprawni do 26. roku życia, którzy zgodnie przepisami mogą korzystać z przejazdów koleją (PKP) ze zniżką 78 proc. w drodze do szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka szkolno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, zakładu opieki zdrowotnej, poradni specjalistycznej, na turnus rehabilitacyjny itp. Konieczne jest posiadanie dokumentu poświadczającego cel podróży, np. zaświadczenia wydanego przez szkołę oraz dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność.

• Komunikacja miejska

Ważne! Ulgi w komunikacji miejskiej czy gminnej ustalane są w drodze uchwał rady miasta lub gminy. Dlatego mogą być różne w poszczególnych miejscowościach. Dla przykładu, w Warszawie osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności nie mają prawa do ulg komunikacji miejskiej, ale jeśli są równocześnie rencistami (tj. posiadają orzeczenie wydane przez ZUS o częściowej niezdolności do pracy), na podstawie legitymacji emeryta/rencisty wydanej przez ZUS są uprawnieni do przejazdów ze zniżką 50 proc. Natomiast dzieci i młodzież z niepełnosprawnością mogą – nie dłużej niż do ukończenia 26. roku życia – korzystać z bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską w Warszawie. Dokumentem poświadczającym ww. ulgę jest np. legitymacja osoby niepełnosprawnej.

• Kolejne uprawnienia związane są z możliwością korzystania z odliczeń w ramach rocznego rozliczania podatku od osób fizycznych (PIT) - to tzw. ulga rehabilitacyjna

Zgodnie przepisami art. 26 par. 7a Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, tylko osoby uznane za niepełnosprawne lub opiekunowie osób niepełnosprawnych mogą korzystać z tzw. ulgi rehabilitacyjnej. Osoby posiadające orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności mogą odliczać:

1. adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
2. przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności – tj. montaż specjalistycznego sprzętu umożliwiającego prowadzenie pojazdu osobie z różnego rodzaju ograniczeniami (dokumentujemy to stosownymi fakturami),
3. zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych, niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego),
4. zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
5. odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym – udokumentowana stosowną fakturą wystawioną w ośrodku wpisanym na listę miejsc organizujących turnusy rehabilitacyjne (rejestr ośrodków mogących organizować turnusy rehabilitacyjne

- znajdziemy na stronie: ebon.mpips.gov.pl),
6. odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne (udokumentowana fakturą za pobyt w ośrodku, który może świadczyć usługi leczniczo-uzdrowiskowe)
  7. opłacenie tłumacza języka migowego (dokumenty potwierdzające wykonanie usługi przez firmę bądź osobę fizyczną),
  8. kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz dzieci osób z niepełnosprawnością, które nie ukończyły 25. roku życia (kwoty potwierdzone fakturą),
  9. leki – w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba z niepełnosprawnością powinna stosować określone leki – stale lub czasowo (wydatki dokumentujemy fakturami). Niezbędne jest posiadanie zaświadczenia wydanego przez lekarza specjalistę o konieczności przyjmowania leków w danym roku podatkowym. Trzeba zatem odpowiednio wcześniej zadbać o takie zaświadczenie lekarskie (dotyczące lekarstw, a nie np. suplementów diety). Nie ma ustalonego wzoru tego zaświadczenia;
  10. odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
    - a) na turnusie rehabilitacyjnym,
    - b) w zakładach, o których mowa wyżej,
    - c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, o których mowa wyżej.Wydatek możemy udokumentować biletem na przejazd i potwierdzeniem pobytu.

Wydatki, o których mowa powyżej, podlegają odliczeniu od dochodu, jeśli nie zostały sfinansowane (dofinansowane) ze środków Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zakładowego Funduszu Aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Jeśli wydatki były częściowo sfinansowane z tych funduszy, odliczeniu podlegają poniesione koszty.

- **Ulga paszportowa**

W czasach otwartych granic w strefie Schengen wyrobienie paszportu nie jest tak ważne jak dawniej. Warto jednak wiedzieć, że osobom z niepełnosprawnością przysługują zniżki przy wyrabianiu tego dokumentu, zwłaszcza, że obecnie kosztuje to 140 zł.

Ulga 50 proc. (czyli trzeba zapłacić 70 zł) przysługuje po udokumentowaniu m.in.:

- emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym i współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu,
- osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych, albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych.

Nie pobiera się natomiast opłaty paszportowej m.in. od:

- osób przebywających w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji.

- **Osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności mogą także ubiegać się o dofinansowanie w powiatowym centrum pomocy rodzinie**

Może chodzić o dofinansowanie do:

- uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym,
- likwidacji barier architektonicznych,
- likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Przy ubieganiu się o ww. dofinansowania obowiązuje kryterium dochodowe (z wyjątkiem środków przeznaczonych na likwidację barier architektonicznych).

Szczegółowe informacje dotyczące zasad ubiegania się o dofinansowania oraz o dokumentach, które należy złożyć, można uzyskać w PCPR w Legnicy, III piętro, pokój 309.